

Hand in hand met fixatie arme zorg

Informatie voor bewoners en naasten

Beste bewoner,
Beste naasten/familie,

Met deze informatiebrochure trachten we u te informeren over de visie en het beleid betreffende vrijheidsbeperkende maatregelen (VBM).

Uit de literatuur leren we dat het toepassen van VBM het valrisico niet beperkt, maar zelfs doet toenemen. Dit komt doordat de mobiliteit belemmerd wordt en de onrust toeneemt. Bij een fixatie arm beleid is het valrisico reëel, maar de letsels zijn beperkt.

Banden en riemen worden zoveel mogelijk verbannen in onze vzw. We spreken niet van VBM indien de bewoner zelf kiest voor bv. bedhekken en/of rolstoel/relax in ligstand.

Graag willen we u als bewoner/naasten/familie betrekken in de beslissingen die er genomen moeten worden.

Hebt u na het lezen van deze infobrochure nog vragen of opmerkingen, aarzel dan niet om de hoofd- of (referentie)verpleegkundige op de afdeling aan te spreken.

Salvator Welzijnscentrum vzw

WAT IS FIXATIE of VBM?

Fixatie is elke handeling of elk gebruik van materiaal die de bewegingsvrijheid van een persoon beperkt, verhindert of belemmert.

Voorbeelden van fixatie zijn bedhekken, lendengordel, polsbanden, enkelbanden, verpleegdeken, voorzettafel, ...

Lendengordel zetel

Lendengordel bed

Enkelband

Verpleegdeken

Polsband

Bedhekken

Voorzettafel

GEVOLGEN FIXEREN?

De bewoner kan niet vrij bewegen. Fixeren is ingrijpend voor zowel de bewoner, de familie als voor de zorgverleners.

Het geeft psychologische ongemakken, maar evenwel zijn er fysieke gevolgen aan verbonden zoals blauwe plekken, doorligwonden, immobiliteit wat zorgt voor meer kans op vallen.

VISIE SALVATOR WELZIJNSCENTRUM

Fixeren moet gezien worden als een uitzonderlijke maatregel die uitsluitend wordt toegepast in noodsituaties. We proberen zoveel mogelijk te zoeken naar alternatieven. De kwaliteit van leven van onze bewoner moeten we maximaal kunnen garanderen. Indien we toch moeten fixeren, is dit tijdelijk en primeert de veiligheid van onze bewoner. De beslissing tot vrijheidsbeperkende maatregelen moet continue geëvalueerd worden.

Ons doel is samen met zowel onze bewoner, als met de familie/naasten en de huisarts als met onze zorgverleners om een fixatie arm beleid toe te passen. Dit houdt in meer bewegingsvrijheid, beperkt valincidenten en stimuleert het vakbekwaam handelen van het (zorg)personeel.

ALTERNATIEVEN KRIJGEN VOORRANG

Alternatieven behoren tot een fixatie arm beleid en kunnen voldoende zijn om de bewoner gerust te stellen. De alternatieven die wij hier gebruiken zijn:

- Valmatten: bescherming bij vallen uit bed.
- Verzwarringsdekens: vergroten ontspanning en veilig gevoel in bed/zetel.
- Hoog-laag bedden: bescherming bij vallen uit bed.
- Antiplukpakken: verminderen zelfverwonding en dwangmatig handelen. Alsook voor het uittrekken van incontinentiemateriaal of kleding.
- Positioneringskussens: vergroten steun, ontspanning en gevoel van veiligheid in bed.

Heupbeschermers kunnen ook als alternatief ingezet worden, het is alsook een bescherming bij het vallen om heupletsels te voorkomen. Deze kosten worden door de bewoner zelf gedragen.

BESLISSING TOT FIXATIE

De beslissing om te fixeren is een weloverwogen keuze. Het is een verpleegkundige handeling. Er is verschil tussen een urgente en een niet urgente situatie.

In *urgente* situaties kan fixatie noodzakelijk zijn als de bewoner het niet toelaat om een essentiële behandeling te krijgen of als de bewoner een gevaar is voor zichzelf of voor anderen.

De bewoner/familie/naasten dienen altijd geïnformeerd te worden over het toepassen van fixatiemiddelen of het gebruik van alternatieven. In noodsituaties moet een verpleegkundige soms snel reageren waardoor de familie/naasten vaak **pas achteraf geïnformeerd** wordt over de toegepaste maatregel.

WAT IS UW ROL ALS FAMILIE/NAASTEN?

U als familie/naaste kan een waardevolle rol spelen bij het gebruik van fixatiemateriaal bij onze bewoner. Tijdens uw bezoek kan de fixatie losgemaakt worden. Overdag als er bezoek is, kan de noodzaak tot fixatie sterk afnemen.

U als familie/naaste kent de bewoner en weet hoe u ze het beste gerust kan stellen. U kent zijn/haar gewoonten.

STA STEVIG IN JE SCHOENEN

Hoe veiliger je schoenen, hoe kleiner de kans dat je valt. Het juiste schoeisel kan dus een grote rol spelen in het valpreventiebeleid. Het belang van veilige en aangepaste schoenen voor onze bewoners worden hieronder weergegeven. Ook kousen (zelfs antislip) of op blote voeten lopen, verhoogt het valrisico.

Denk zeker aan het volgende bij de aankoop van nieuwe schoenen:

- Pas schoenen in de **namiddag**
- Kies, indien mogelijk, voor een **uitneembare zool**
- Let op **stiksels** en **naden**
- Pas de schoenen aan **beide voeten**
- Zorg dat de schoenen **goed passen** (beweegruimte, maar vast genoeg)
- Kies voor een **goede zool**
- Kies voor schoenen waar men **stevig** op staat

 Veilige schoenen	 Wat draag je beter niet?
Stevige schoenen, maar niet te zwaar... echt waar	Pantoffels, slippers of instappers zonder steun aan de hiel
Gesloten schoenen die de hiel goed omsluiten, maar de enkel blijft erbuiten	Schoenen met een gladde lederen zool of een volledige antislip-zool
Niet gladde zool aan te raden, anders kunnen vallen en ons schaden	Schoenen met een hoge hak (> 2,5cm)
Zonder hak krijgen tien op tien, maar een schoen met een lage, brede, stevige hak kunnen we nog door de vingers zien	Te grote of te kleine schoenen, te breed of te smal
Voldoende breed en lang ter hoogte van de tenen, knellende schoenen doen onze voeten wenen	Schoenen met een smalle punt
De schoen mag enkel plooien t.h.v. de voorvoet , petje af voor de schoen die al aan deze eisen voldoet	

Nog enkele weetjes...

- Bewoners met bepaalde aandoeningen hebben, op voorschrift van een gespecialiseerde arts, recht op (gedeeltelijke) terugbetaling van bepaalde schoenen bv. bewoners met diabetes, ... Vraag hierover meer info bij je huisarts of mutualiteit.
- Naast goede schoenen, is het ook belangrijk dat we onze voeten goed verzorgen. Laat wondjes en drukplekken behandelen. Laat de pedicure zeker eens langskomen.

PROJECTWEEK VALPREVENTIE/FIXATIE ARM BELEID VERMELDEN

De week van de valpreventie is een jaarlijks weerkerende projectweek (april). Deze campagneweek heeft als doel ouderen, hun familie/naast en het (zorg)personeel te sensibiliseren en te informeren over val- en fractuurpreventie.

Aangezien fixatie een onderwerp is wat eigenlijk samenhangt met valpreventie wordt dit onderwerp hier mee in verwerkt.

Meer info hierover vindt je ook terug op www.valpreventie.be

Salvator Welzijnscentrum vzw
Ekkelgaarden 17-23
3500 Hasselt
Tel. 011 27 29 21
E-mail: info@salvatormundi.be

